

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Er Nordens Forening ønskelig? Et Ord til det svenske Folk

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Er Nordens Forening ønskelig? Et Ord til det svenske Folk", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1810_143-txr-root.pdf (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Oversigt over manuskripter og tryk

Manuskripter

Der er ikke bevaret manuskripter til værket.

Tryk

Er Nordens Forening ønskelig? Et Ord til det svenske Folk udkom hos bogtrykker Andreas Seidelin i København den 17. juli 1810.

Nummer i *Bibliografien*: 143.

Oplagets størrelse kendes ikke.

Værket blev hverken genoptrykt eller oversat i Grundtvigs levetid.

Bibliografisk beskrivelse

Formler

Format: 8o.

Kollationsformel: A 8.

Signaturformel: \$0 signeret.

Pagineringsformel: 8 blade, pagineret 1-3, 4-15, 16.

Bogens format er oktav. Den er trykt på ét usigneret ark, som er foldet til 8 blade, hvilket giver 16 sider.

Der er stum paginering af s. 1-3 og s. 16. De øvrige sider er pagineret med arabertal.

Størrelsen på de beskårne blade i eksemplar 1 (se afsnittet om Intern varians) er 162 × 102 mm. Eksemplar 2 måler 176 × 103 mm.

Brødtekstens klumme måler 130 × 76 mm.

Indholdsoversigt

[1] *titelblad*. [2] *motto*. [3]-15 *tekst*. [16] *blank*.

Typografi

Skriftsnit

Er Nordens Forening ønskelig? 1810 er trykt med fraktur. Schiller-citatet, der står som motto på s. 2, er sat med skriftsnittet Unger-fraktur.

Fremhævelser og skriftarter

Grundtekstens primære fremhævningsmiddel er kombinationen af skriftgrad og indrykning ved digtcitaterne på s. 2, 12 og 15. Spatiering anvendes kun på titelbladet.

Brødteksten indledes med en uncial i halvfed.

Skriftgrader

Digtcitaterne er sat i en grad mindre end brødtekstens.

Den største variation m.h.t. skriftgrader findes på titelbladet. "Er Nordens Forening ønskelig" står med den største skriftgrad. Forfatternavnet er sat med samme skriftgrad som angivelsen af trykkested og -årstal. Trykkerens navn er sat med mindre skriftgrad, den samme som brødtekstens. Trykkeriets adresse er sat med bogens mindste skriftgrad.

Skillestreger

Der anvendes fire typer skillestreger, som alle er centrerede:

- En mellemlang streg, der er tyk på midten og spids i enderne (øverst på titelbladet).
- En prydstreg i klummebredde med ornamentet midte og spidse ender (nederst på titelbladet).
- En prydstreg i klummebredde med en anden type ornamentet midte og spidse ender (øverst på s. 3).
- En kort, bølget, tredobbelt prydstreg med cirkelornament i midten (s. 15).

Papirkvalitet

Værket udkom både i eksemplarer på trykpapir og på det finere skrivepapir. Denne kvalitetsforskel er typisk for tiden og findes i andre førsteudgaver af Grundtvigs værker (Johansen 1951, s. 73).

Gulnet trykpapir uden vandmærke findes i eksemplar 1 (se afsnittet om Intern varians).

Skrivepapir med vandmærke findes i eksemplarer 2 og 3. I eksemplar 3 er papiret gulnet. Begge eksemplarer har et vandmærke med hovedmærket krone over skjold med posthorn samt bimærket "Jan Kool", den hollandske papirfabrikant.

Omslag

Eksemplar 1 er indhæftet i et originalt blågråt smudsomslag, som senere er forstærket med pap. Et smudsomslag i samme blågrå farve er bevaret i eksemplaret i Syddansk Universitetsbibliotek, Odense, katalognummer m04 Gr 87 1810e. Spor af et omslag i samme farve ses ved s. 16 i eksemplar 3.

Intern varians

Ved den interne kollation af tre eksemplarer af førstetrykket er der ikke fundet intern varians. I alle eksemplarer har satsen trukket en spies på s. 2, vers 10. Følgende eksemplarer er kollationeret:

- Det Kongelige Bibliotek, København (katalognummer E, 710 80, stregkode 130002391903). Dette eksemplar ligger til grund for tekstetableringen og faksimileringen. På titelbladet er Universitetsbibliotekets initialer først påskrevet med blæk og senere stemplet: "B.[iblioteca]. U. [niversitatis] H.[afniensis]". På side 2 er tilføjet et katalognummer med blyant: X55144513X. På forpermens versoside findes katalognummeret E, 710 80 og stregkoden fra Det Kongelige Bibliotek; rectosiden indeholder katalognummeret og nævner forfatter, titel og årstal
- Det Kongelige Bibliotek, København (katalognummer DA 41II-189, stregkode 114128019112). Katalognummer og stregkode findes på forpermens versoside; et ejerstempel fra Det Kongelige Bibliotek står på side 2. Bindet har længe været i bibliotekets besiddelse: Frederik 6.s monogram "F R VI" findes på det røde mærkat med titlen: "Nordens Forening", som er påklæbet øverst t.v. på forpermen. Bindet rummer desuden et debatindlæg af A. Nielsen udgivet hos samme forlægger, Andreas Seidelin; A. Nielsen var et pseudonym for A.C. Gjerlew. Dette debatindlæg blev udgivet i samme måned med en lignende titel, nemlig *Nordens Gjenforening. Et Ønske til det Svenske Folk, i Anledning af den forestaaende Rigsdag den 23de Julii 1810*.
- Grundtvig-Biblioteket, hovedsamlingens eksemplar, 3.2. OCR-behandlingen er foretaget efter skanninger af dette eksemplar. En enkelt tekstfejl på s. 5 er rettet med blæk. Karl Schønberg underskrev fribladets rectoside. På titelbladet findes ejerstemplet "B.[ogsamlingen] G.[rundtvigs] H[us]", fulgt af det andet ejerstempel på side 2: "K.[irkeligt] S[elskab af] 1898"

Udgivelsesmåde

Er Nordens Forening ønskelig? udkom i København den 17. juli 1810 hos Andreas Seidelin og blev solgt fra dennes trykkeri i Store Kannikestræde for 12 skilling, hæftet. Skriftet blev fra anden halvdel af juli fordelt i større svenske byer sammen med pamfletter med et lignende budskab (Høst 1835, s. 87-89; Friis 1898, s. 324; Clausen 1900, s. 25 f.).

Tekstkritik

Anvendt litteratur

- *Adresseavisen*, se *Kiøbenhavnns Kongelig alene privilegerede Adresse-Contoirs Efterretninger*
- *Bibliografien*, se Johansen, Steen
- Clausen, Julius (1900) *Skandinavismen. Historisk fremstillet*. København
- Friis, Aage (1898) "Frederik den Sjette og det andet svenske Tronfølgervalg 1810" i *Historisk Tidsskrift*, Syvende Række, bind 1, s. 241-327, 353-413. København
- Høst, Jens Kragh (1835) *Erindringer om mig og mine Samtidige*. København
- Ilsøe, Harald (1992) *Bogtrykkerne i København og deres virksomhed ca. 1600-1810. En biobibliografisk håndbog med bidrag til bogproduktionens historie*. København
- Johansen, Steen (1948-1954) *Bibliografi over N.F.S. Grundtvigs skrifter 1-4*, bind 1: *Indtil 1836*. København
- Johansen, Steen (1951) "Om Grundtvig-Udgaver" i *Grundtvig-Studier* 1951, s. 69-91
- *Kiøbenhavnns Kongelig alene privilegerede Adresse-Contoirs Efterretninger* (1810) 17 og 18. juli. København
- Nielsen, A. [pseudonym for A.C. Gjerlew] (1810) *Nordens Gjenforening. Et Ønske til det Svenske Folk, i Anledning af den forestaaende Rigsdag den 23de Julii 1810*. København